

***Algemene Beschouwingen
Begroting 2010-2013***

▪ ***Democratisch Onafhankelijken Stein®***

Voorzitter, leden van de raad,

Inleiding

Namens de DOS fractie spreek ik onze oprechte dank uit aan iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze begroting. Wij beperken onze bijdrage in deze raad tot de hoofdlijnen van beleid.

DOS constateert dat er wederom een sluitende begroting en meerjarenraming is voorgelegd door het College van B&W, die een solide financiële basis legt voor de uitvoering van het collegeprogramma en de gemaakte convenantafspraken.

Nu is de Raad aan zet.

Op basis van het budgetrecht van de Raad kan de begroting geamendeerd worden. Het College van B&W heeft, na advisering door het ambtelijk apparaat, bezuinigingsvoorstellen verwerkt in de begroting. Daarnaast heeft men een lijst aangedragen met andere voorstellen om te komen tot bezuiniging.

Die transparantie juicht de DOS-fractie toe. Keuzes kunnen gemaakt worden. We begrijpen dan ook niet hoe een andere fractie kan concluderen dat het een begroting is waar je alleen maar ja of nee tegen kunt zeggen.

Zeker nu we als Raad ook dit jaar weer zelf geen raadsprogramma hebben opgesteld. De DOS-fractie blijft er voorstander van om, na overleg met het maatschappelijk middenveld, te komen tot zo'n raadsprogramma en zal daar in de komende raadperiode weer werk van gaan maken. Want deze werkwijze leidt ons inziens tot betrokkenheid van onze inwoners bij het bestuur van de gemeente. De Raad dient zich te richten op de hoofdlijnen van beleid.

Kaderstellend zijn in het duale stelsel. We moeten zo weinig mogelijk in detail gaan. Dat komt ook het functioneren van het College van B&W en het ambtelijk apparaat ten goede. Niet bezig zijn met allerlei bijkomstigheden leidt immers tot sneller en efficiënter werken.

Voorzitter,

Voor onze fractie is ieder voorstel dat leidt tot beter beleid welkom. We zullen steeds, zonder vooringenomenheid, op basis van argumenten oordelen. Zo ook over de voorstellen die B&W doen.

Vooraf.

Voorzitter, leden van de Raad,

Crises. Dat is het woord dat de laatste tijd het meest gebruikt wordt om de algehele toestand te beschrijven. Zowel als het gaat om het wereldbeeld, de situatie in ons land, maar zeer zeker ook in onze gemeente.

Op de eerste plaats denken we dan aan de crises als gevolg van de brand in het winkelcentrum. De DOS-fractie heeft duidelijk haar medeleven uitgesproken aan eenieder die door deze ramp geraakt werd. Ook waardeerden we de kordate en effectieve inzet van alle hulpverleners, het gemeentelijk apparaat en het College van B&W. Uit de betrokkenheid van onze inwoners bij deze ramp, blijkt nu ook weer nadrukkelijk dat we in onze gemeente nog een hechte gemeenschapszin kennen, waarop we als bestuur kunnen terugvallen. De belangrijkste taak die we als gemeentebestuur thans hebben is dan ook het ondervangen van de problemen die de brand heeft veroorzaakt.

Op een adequate wijze heeft het College van B&W al het voortouw genomen. De puinhopen moeten worden opgeruimd. Vervangende winkelruimte en daaraan gerelateerde werkgelegenheid, zullen op korte termijn gecreëerd dienen te worden. Daarna zal volop ingezet worden op het bouwen van een nieuw, goed kloppend hart van Stein: het nieuwe centrum.

We gaan er vanuit dat, mede gebaseerd op de uitgangspunten van het eerder vastgestelde centrumplan, nieuwe voorstellen opgesteld worden. Uiteraard in goede samenspraak. Zowel met ontwikkelingspartners als met de ondernemers, omwonenden en andere betrokken inwoners. We realiseren ons dat een intensief proces op gang gebracht dient te worden, dat veel tijd, energie en geld zal vergen. Zeker ook van het gemeentebestuur,

En dat allemaal in een wereld die in een financiële en economische crises verkeert. Landelijk heeft de regering een beleid uitgestippeld, dat banken heeft gered en werkgelegenheid in stand heeft gehouden. Dat beleid heeft wel veel geld gekost. Het kabinet heeft dan ook al aangekondigd dat er met ingang van 2011 veel bezuinigd zal gaan

worden. Bezuinigingen die zeer zeker ook niet aan de gemeente Stein voorbij zullen gaan. Daarover later meer.

De Provincie Limburg heeft in samenspraak met de gemeentebesturen, ondernemers, werknemersorganisaties, het UWV en het maatschappelijk middenveld het actieprogramma Koersvast uitgewerkt en ter hand genomen. Doel: crises bestrijden en werkgelegenheid creëren. De DOS-fractie gaat er vanuit dat de projecten die zullen worden opgepakt in het kader van de regionale samenwerking stevig worden ingebed in het programma Koersvast. Want bestrijden van de werkloosheid is de komende jaren essentieel zijn voor het welzijn van onze inwoners.

We hebben daar duidelijk prioriteit aangegeven. Samen met de provincie en de andere gemeenten in de Westelijke Mijnstreek wordt een regiofonds van 50 miljoen Euro gevormd. Stein draagt flink bij omdat een goede aanpak van de werkgelegenheid noodzakelijk is.

In Stein hebben we ook nog te maken gehad met een politieke crises. Thans stellen we vast dat deze crises niet heeft geleid tot zware terugval in het uitvoeren van de beleidsvoornemens. Samen met de andere covenantpartijen hebben we een akkoord opgesteld dat thans in de uitvoeringsfase verkeerd. Jammer genoeg, met her en der verklaarbare vertraging, maar de projecten worden opgepakt en uitgevoerd. Ik wijs o.a. op de andere aanpak en nieuwbouw in de Steinerbos, realisatie van de voetbal- en tennisvoorzieningen in Mergelakker-Catsop, de realisatie van het nieuwe Maaslandcentrum, de gebiedsgewijze aanpak in de wijk Kerensheide, de voortgang van het centrumplan en het Multifunctionele Centrum, de optimalisering van de kinderopvang in Elsloo.

Kortom: zeker in tijden van crises kan de inwoner van Stein rekenen op de inzet van de DOS-fractie en de DOS-wethouders.

Als serieuze bestuurspartij willen we altijd en overal onze verantwoordelijkheid nemen. We lopen niet weg voor de problematieken die op ons afkomen. In tegendeel.

Uiteraard weten ook wij dat het je niet altijd in dank genomen wordt als je in crisistijd bestuurt. Zeker ook als je pijn moet doen door te bezuinigen. Maar we weten ook dat de inwoners van onze gemeente dat bekende spreekwoord kennen over de stuurder die aan wal staan.

Vanaf de zijkant allen maar met kritiek komen en op elke slak zout leggen, zal naar onze mening, in Stein niet op prijs gesteld worden. Daar hebben Maaskanters een uitgesproken mening over! Sommigen meenden dat Stein onbestuurbaar zou worden. Door negatieve eenzijdige en grimmige publiciteit, mede als gevolg van de journalistieke armoede die heerst in Limburg, persoonlijke aanvallen, vele detailvragen en populisme, had het er wel even de schijn van. Jammer voor de doemdenkers: Stein wordt nog altijd goed bestuurd.

Als DOS-fractie hebben we er ons al, tijdens de behandeling van de communicatienota, voor uitgesproken dat ook vanuit de gemeente de publiciteit geoptimaliseerd moet worden. We rekenen dan ook op een spoedige invulling van de vacature bij de afdeling voorlichting.

Voorzitter,

We komen bij de beleidsinhoudelijk thema's, te beginnen met financieel beleid.

Financiën

In het voortraject van deze algemene beschouwingen heeft DOS zich evenals de andere fracties, tijdens de commissievergaderingen gericht op de financieel technische kant van de begroting.

Veel vragen zijn gesteld, de nodige opmerkingen gemaakt. Thans beperken we ons tot enkele opmerkingen en voorstellen.

We hebben in Stein onze financiën op orde. We kennen een sluitende begroting en meerjarenramingen. Door een gedegen financieel beleid (in goed overleg met onze accountant en de provincie Limburg) zijn ook onze reserves aangevuld en op orde.

Ons motto blijft dat we de tering naar de nering moeten zetten. De gemeenteraad van Stein wil de lasten voor de inwoners zo laag als mogelijk houden. Dat was ook een duidelijk kaderstelling bij het samenstellen van deze begroting. Recent hebben we besloten om het rioolrecht in 2010 niet te verhogen. Dat kon mede gezien de goede egalisereserve die we in de afgelopen jaren hebben opgebouwd. We blijven daardoor de gemeente in de regio die haar inwoners jaarlijks de laagste lasten oplegd. Ook in Limburg staan we bekend als een gemeente met weinig woonlasten voor haar inwoners.

We willen dat zo blijft. Ook als daarvoor bezuinigd moet worden. Het College van B&W heeft een afgewogen en wel overwogen bezuinigingspakket voorgelegd. De bezuinigingen zijn gespreid over alle sectoren. Maar als het dan overal met wat minder moet, willen we zelf niet achterblijven. De DOS-fractie zal dan ook een amendement indienen om post “Raadsvergoedingen” te verlagen. We geven daarmee een goed signaal naar de anderen die geraakt worden door het zuiniger aandoen. Danny Hendriks zal, indien dat gewenst wordt nader toelichting geven .

De DOS-fractie gaat akkoord met de voorstellen die gedaan zijn in het kader van het renderend maken van de Essentgelden. We vinden dat een goede beleggingsfilosofie wordt gevolgd, die mogelijkheden biedt om financieel bij te sturen in de toekomst.

Wel verzoeken we het College om het middel “vervroegd afschrijven” in te zetten waar dit wettelijk mogelijk is.

Het verbeteren van de Planning en Controlcyclus zal zeker ook bijdragen tot het gezond houden van onze financiële positie.

Maar dit zal niet beperkt dienen te blijven tot de technische en financiële benadering. De culturele aspecten binnen de organisatie die in dit kader opgepakt dienen te worden zijn ook wezenlijk!

Personeel en organisatie

Voorzitter,

In Stein hebben we ook nog te maken met een ambtelijke crisis. Ik verwijs naar de situatie die ontstaan is als gevolg van de slechte relatie tussen de Ondernemingsraad en de WOR-bestuurder.

De DOS-fractie heeft sterk aangedrongen op een goede communicatie tussen het College van B&W en alle betrokkenen. Zoals eerder gesteld: we blijven rekenen op een oplossingsgericht voorstel, dat naar de toekomst toe duurzaam is.

In de onlangs gehouden vergadering van de commissie MBZ is een uitgebreide discussie gevoerd over de financiële middelen die de gemeente inzet voor het inzetten van het personeel. (Loongebouw). De door de controller van de gemeente voorgestane werkwijze spreekt onze fractie aan. Samengevat komt dit op het volgende neer.

Stel als gemeenteraad het budget vast, waarbinnen het management van de organisatie het werk dient te verrichten. (O.a. op basis van benchmarken met vergelijkbare organisaties). Geef daarna aan de managers de vrijheid om binnen hun budget te komen tot de geplande integrale taakuitvoering.

Reken het management daarop af. Alleen bij exorbitante gebeurtenissen wordt nog aangeklopt bij de gemeenteraad. In het bedrijfsleven een normale werkwijze, die ook zijn nut zal bewijzen als we deze aanpak bij de gemeente invoeren.

We hoeven dan niet meer te neuzelen over de bedragen die besteed worden aan ziektevervanging, opleidingskosten, ingehuurd personeel, inleen bij derden en ga zo maar door.

Uiteraard willen we dan ook niet meer in beleidsstukken lezen dat zaken nog niet konden worden gerealiseerd vanwege ziektegevallen. Eerder heeft de DOS-fractie in deze Raad er voor gepleit om alle medewerkers in algemene dienst te nemen. Hierdoor realiseer je betere en flexibel inzetmogelijkheden van je medewerkers.

Mede gezien de te verwachten rijksbezuinigingen in de komende jaren vinden we dat we thans voorstellen moeten ontwikkelen om hier nog verder in te kunnen gaan. Als we al het personeel dat in Zuid-Limburg in dienst is van de gemeentebesturen in een organisatie onderbrengen, realiseren we optimalere inzet en carrièremogelijkheden voor deze medewerkers. Hiertoe zou dan een zg. gemeenschappelijke regeling dienen te worden ingericht. Als dit voorstel in goed overleg tussen vakorganisaties en gemeentebesturen zou worden opgepakt kan dat de gemeenten in de komende jaren tientallen miljoenen Euro's kostenbesparing opleveren. Minder ontslagproblematiek, minder wachtgeld, minder boventalligen, minder verzuim etc.

Daardoor zijn tevens professionaliseringsmogelijkheden uit te nutten, die zullen leiden naar een betere dienstverlening. Ook kan deze aanpak een goed te gebruiken wapen zijn, tegen het steeds weer de kop opstekende herindelingspook.

De CMB-fractie heeft vragen gesteld over de voorziening i.v.m. de pensioenen voor gewezen wethouders. Graag worden we geïnformeerd over de toereikendheid van deze voorziening, gerelateerd aan de uitgaven op deze post in de afgelopen 10 jaar.

Leefbaarheid kernen.

Het verbeteren en versterken van de leefbaarheid in onze wijken en kernen is het hoofdstreven van de politieke vereniging DOS van oudsher altijd geweest. Ook de provincie en de woningverenigingen zetten hiertoe middelen in. We willen toe naar een gezamenlijke aanpak in deze. We vinden dat de leefbaarheidcoördinator hier volop moet inzetten.

Voor leefbare kernen zijn goed accommodaties een voorwaarde. Wat dat betreft zien we volop inzet. Ik verwijs naar de realisatie van de gemoderniseerde fanfarezaal in Meers (onlangs feestelijk geopend, nadat we vorig jaar een DOS/SPV-amendement aannamen) de vernieuwing van het Maaslandcentrum en de aanpassing van de St. Gillisschool voor kinderopvang in Elsloo, bouw van het MFC in Stein, sportvoorzieningen Mergelakker, e.d.) En de opwaardering van de accommodatie van Voetbalclub Urmondia, waar wij op voorspraak van onze fractie, als raad een principebesluit hebben genomen.

Maar ook goede pleinen en parken maken onze kernen leefbaar. In dit kader hebben we dan ook een amendement ingediend over het opknappen van het Sint Maartensplein in Urmond. Gina van Mulken kan dit amendement toelichten.

We rekenen uiteraard ook op een goede aanpak van de reeds eerder overeengekomen herinrichting van het kasteelpark Elsloo als daar de tennisbanen zijn verwijderd. We gaan er vanuit dat dit waardevolle park nog meer in zijn oorspronkelijke luister hersteld zal worden door de uitvoering van het plan "Klavertje 4". Hierbij moeten we uiteraard ook inspelen op de mogelijkheden, die het rijk biedt in het kader van de uitvoering van het plan Natura 2000, waaronder dit gebied ressorteert.

De DOS-fractie rekent er op dat het Kasteel Elsloo niet vervreemd zal worden, maar indien de Raad zich hiervoor uitspreekt, ondergebracht zal worden bij de NV Theodora.

Wegen

In de begroting wordt onder andere gewag gemaakt van de reconstructie van de Meersereindstraat-Kloosterstraat.

De naam is verwarrend. De Kloosterstraat is immers een aantal jaren geleden nog stevig onder handen genomen, terwijl de

Meersereindstraat, de Pastoor Erckensstraat en de Kerkstraat aan een indringende kwaliteitsslag toe zijn.

Met ongenoegen moeten wij constateren dat een grondige

opknapbeurt van deze wegen pas voorzien is in het jaar 2013.

De DOS fractie vindt dat veel te laat! Meer dan eens is door ons gewezen op de zeer slechte staat waarin deze wegen verkeren.

Een aantal jaren geleden heeft dit al eens geleid tot een “cosmetische behandeling” waarbij slechts een dun laagje asfalt over het slechte wegdek is gelegd. Begin dit jaar zijn de wegen voor een groot deel opengebrouwen vanwege kabelwerkzaamheden. De wijze waarop het wegdek vervolgens is achtergelaten noemen wij gewoon slecht.

De DOS fractie zal daarom aan het eind van de eerste termijn een amendement bij de gemeenteraad indienen, met het doel de reconstructie van genoemde wegen in 2010 ter hand te nemen.

Peter Claessen zal toelichting verstrekken.

Het onderhoud van kapitaalgoederen (wegen en accommodaties) is goed verantwoord in de begroting. De DOS-fractie vindt dat op korte termijn besluitvorming moet plaats vinden over de kaderstelling door de Raad.

Openbare orde en veiligheid.

Wij blijven aandacht vragen voor de bluswatercapaciteit in Meers.

Het tekort aan bluswatercapaciteit ontstaat door de omvang van de drinkwaterleiding. Die is te klein. Wij gaan ervan uit dat het College van B&W garanties kan afgeven voor het aanwezig zijn van voldoende capaciteit bij calamiteiten. Er zijn immers wel voorbeelden genoemd van hoe dit kan worden opgelost. Maar harde garanties hebben we nog niet gehoord.

In het belang van de sociale veiligheid is er in de afgelopen periode werk gemaakt van de verlichting van diverse achterpaden. We pleiten er voor, dat op plekken waar deze veiligheid nog niet gerealiseerd is, dit voortvarend wordt opgepakt.

Onderwijs.

Stein heeft zich altijd hard voor gemaakt voor de aanwezigheid van een school in iedere kern. Nu lezen wij in de begrotingsstukken dat kwaliteit voor kwantiteit moet gaan en dat het uitgangspunt is dat onderwijsinstituten in stand worden gehouden die uit exploitatietechnisch oogpunt levensvatbaar zijn.

Staat het een niet op gespannen voet met het ander?

Gaarne nadere uitleg van het College.

Jongerenbeleid.

Zeker in crisistijd dient geïnvesteerd te worden in jeugd en jongeren. De bestrijding van de jeugdwerkloosheid staat hierbij voorop.

De door het rijk aangewezen centrumgemeente Heerlen neemt hierbij het voortouw voor Zuid-Limburg. We vragen het College van B&W om aansluiting te zoeken bij de programma's die in dit kader ontwikkeld worden. Zodat de jeugd van Stein hier optimaal profijt van heeft.

Immers in het kader van de wet WIJ kunnen jongeren onder de 27 jaar niet meer zonder meer in aanmerking komen voor bijstand.

Met namen het creëren van leerwerkbanen, samen met de plaatselijke ondernemers dient ter hand genomen te worden.

De Steinse Jongeren Advies Raad (Sjar) heeft haar bestaansrecht bewezen. We moeten hierin blijven investeren. Zowel in middelen als in menskracht ter ondersteuning. Uiteraard dient ook hier efficiënt omgegaan te worden met de inzet van middelen. We rekenen dan ook op een goede evaluatie van de onlangs gehouden jongerendag.

De Sjar verwacht dat hun inbreng in de voorstellen aan de gemeenteraad wordt verdisconteerd. Tot nog toe is dit niet gebeurd. We verwachten in deze toezeggingen van het College van B&W, dat dit in de nabije toekomst wel gaat gebeuren.

Verder rekenen we erop dat het gemeentebestuur, in goed overleg met de Stichting Daelzicht, de realisatie ter hand zal nemen voor de nieuwe huisvesting van het Steijntje.

Milieubeleidsplan.

In de vorige raadsvergadering hebben we onze mening kenbaar gemaakt on de aanpak van het milieubeleidsplan.

Een facet willen we thans naar voren brengen: de voormalige stortlocaties. De provincie is hierbij verantwoordelijk voor de zogenaamde nazorg van voormalige stortlocaties waarop het storten voor het jaar 1969 is gestopt.

Vóór 2010 wordt op 19 plekken in Limburg een onderzoek gestart. Het betreft plekken waar, volgens de provincie Limburg, op basis van eerder globaal onderzoek mogelijk risico voor het milieu en de volksgezondheid aanwezig is.

De voormalige stortlocatie in Meers hoort bij die 19 onderzoeksplekken. Daar liggen tegenwoordig heel wat huizen, alsmede voor- en achtertuinen op. En laten we de aanpalende speeltuin en het voetbalveld niet vergeten. De provincie heeft aangegeven dat het zo kan zijn dat er onderzoek (boringen, metingen etc.) op privaat grondgebied, in tuinen en zelfs in kruipruimten van woningen en andere accommodaties gedaan kan worden. Over de gevolgen van het onderzoek kon men (nog) niet echt duidelijk zijn. Het varieert van “niets aan de hand, dus geen maatregelen” tot “het verbieden van het telen van groenten” en zelfs tot afgraven (saneren) van (delen van) tuinen. Over aansprakelijkheid bleken na afloop van zitting ook nog de nodige vragen te zijn.

Kan het college aangeven wat de stand van zaken in dit dossier is?

Slot.

Voorzitter,

Er wordt veel werk verzet in Stein. Grote projecten staan nog op stapel. In deze crisistijd zal er veel gevraagd worden van onze bestuurders en het ambtelijk apparaat. Inventiviteit en bestuurlijke creativiteit zal nodig zijn om een en ander te realiseren met de budgetruimte, die we hebben.

Maar in tijden van crises is de Maaskèntjer gewend “zich bij elkaar te pakken” en daadkracht te tonen. Dat is bewezen tijdens de afgelopen brand in het winkelcentrum, bij de overstromingen van de Maas en als

er geld ingezameld diende te worden om eigen monumenten te behouden.

DOS is de partij van de “couleur local”. Wij zoeken graag aansluiten bij die goede eigenschappen van de Maaskèntjer.

We rekenen erop dat in deze crisistijd de gehele gemeenteraad van Stein dit zal doen. Dat kan. Samen zullen we de komende periode deze daadkracht moeten tonen. Dat zal betekenen dat we vaak over onze eigen schaduw heen moeten durven te stappen. Niet het eigen persoonlijke belang en de eigen mening voorop plaatsen en one-manshows opvoeren. Maar, waar dit zeer zeker nodig is in deze crisistijd, er samen de schouders onderzetten. Wellicht leidt zo'n houding ook tot betere omgangsvormen tussen raadsleden onderling.

Kortom resultaat scoren in het belang van onze inwoners dient voorop te staan. Zeker in deze crisistijd!

k dank u voor uw aandacht.

Namen de DOS-fractie,